

Aloite jätteiden aluksella tehtävästä erilliskeräyksestä Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan tiettömillä saarikiinteistöillä Saimaalla

Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten 12 §:n mukaan:

Kiinteistöllä syntyvät jätteet, jotka eivät suuren kokonsa, poikkeuksellisen laatunsa tai määränsä vuoksi sovellu kuljetettavaksi kiinteistökohtaisessa jätteenkuljetuksessa tai sovellu kerättäväksi aluekeräyspisteisiin tai ekopisteisiin, on toimitettava Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy:n osoittamaan vastaanottoaikaan. Jätteen haltija vastaa tällaisten jätteiden kuljettamisesta itse tai tilaamalla erillisen noutopalvelun sellaista tarjoavalta jätehuoltoyritykseltä.

Saaristokiinteistöjen / jätteen haltijoilla on tieyhteyden päässä olevia haasteellisempaa kyetä toimittamaan monia, varsinkin kookkaita ja raskaita jätelajeja asianmukaisiin keräyspaikkoihin. Sen vuoksi saariin jää mannerrantoja helpommin kerättävissä olevia jätteitä.

Tiettömille saarikiinteistöille Pohjanlahdella, Saaristomerellä ja Päijänteellä järjestetään säännöllisesti erilliskeräyksiä. Keräyksen järjestäjätahojen kanssa sovitaan ne jätejakeet, mitä kulloinkin keräyksessä otetaan vastaan ja millaisia määriä (esimerkiksi henkilöauton peräkäräkuormaa vastaava määrä / kiinteistö). Keräyksissä on otettu vastaan mm. metalliromua, koneita ja laitteita, elektroniikkaa, puutavaraa (myös kyllästettyä), huonekaluja, soutuveneitä, rakennusjätteitä ja vaarallisia jätteitä - lukuun ottamatta lääkkeitä. Keräyksessä ei oteta vastaan normaaleja sekajätteitä eikä päivittäin syntyviä hyöty- ja pakkausjätteitä.

Keräykset järjestetään yhteistyössä alueen kuntien ja/tai alueilla toimivien kunnallisten jätehuoltoyrityöiden kanssa. Jätteiden kuljetuksen saarista mantereelle on hoitanut aluksillaan Pidä Saaristo Siistinä ry.

Saarikiinteistöjen erilliskeräykset olisi organisoitu periaatteessa samalta pohjalta kuin vuosikymmeniä toimineet maaseudun ongelmajätekeräykset lukuun ottamatta sitä, että kerättävät jätelajit ovat laajempia ja jätteet noudettaisiin autojen sijasta aluksella. Lisäksi toisin kuin maaseudun ongelmajätekeräyksissä saaristokiinteistöjen / jätteen haltijoilta perittäisiin maksu.

Keräys olisi järjestettävissä seuraavasti:

Keräysalue rajattaisiin ja suunniteltaisiin ennakkoon. Koska Savonlinnan ympäristön saaristoalue on laaja, ml. Enonkosken, Rantasalmen ja Sulkavan Saimaan alueen saaristot, alue jaettaisiin neljään osaan. Siten keräys järjestettäisiin kullekin alueelle aina neljän vuoden välein.

Sovittuna keräyspäivänä keräilyalus ajettaisiin tiettyjen saarten rantaan, jonne saarikiinteistöjen omistajat kuljettaisivat omalla veneellään kerättäviä jätteitä alukselle. Jätteiden noudon voisi tilata myös omasta rannasta. Aluksen miehistö ottaisi vastaan noutotilaukset ja samalla varmistaisi reitin navigoitavuuden ja rannan syvyyden sekä noudettavien jätteiden lajit ja määrät. On varauduttava siihen, ettei kaikkia noutopyyntöjä pystyttäisi tekemään saman keräyksen aikana.

Savonlinnan alueellinen jätelautakunta / Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy Rippee päättäisi saarikiinteistöjen omistajilta erilliskeräyksessä perittävien jätemaksujen suuruuden ja tahon, jolle Pidä Saaristo Siistinä ry tulouttaisi maksut kokonaisuudessaan. Vastaavassa erilliskeräyksessä Päijänteellä, olivat vuonna 2021 maksujen suuruudet seuraavia:

- hyötyjätteet (ei päivittäin syntyviä hyöty- ja pakkausjätteitä) itse toimitettuna alukselle 0 euroa
- muut jätteet määrästä riippumatta itse toimitettuna alukselle 20 euroa
- lisämaksuna nouto omasta rannasta 60 euroa

Pidä Saaristo Siistinä ry:n roolina erilliskeräyksessä olisi vastaanottaa kerättävät jätteet vastaanottoapaikoilta ja noutaa tilattujen saarikiinteistöjen rannasta, periä maksut kiinteistöjen / jätteen haltijoilta ja tulouttaa jätemaksut sovitulla tavalla, toimittaa jätteet mantereelle niille varatuille vastaanottoapaikoille ja hoitaa noutoihin liittyvän yhteydenpidon asiakkaisiin.

Jätehuollon järjestäjän (Savonlinnan alueellinen jätelautakunnan / Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy Rippeen) roolina olisi hoitaa tiedotus yhteistyössä Pidä Saaristo Siistinä ry kanssa, toimittaa vaarallisille jätteille asianmukaiset keräysvälineet aluksen kannelle keräyksen ajaksi sekä hoitaa jätelavat ja – astiat mantereella sovittuihin paikkoihin ja toimittaa kerätyt jätteet eteenpäin ml. näistä syntyvät kustannukset.

Kustannuksia jätehuollon järjestäjälle aiheutuisi tiedotuksesta, jätelavojen ja –astioiden vuokrista, jätteen kuljetuksesta ja käsittelymaksuista Nousialan jäteasemalla ja korvauksesta Pidä Saaristo Siistinä ry:lle. Tietojeni mukaan yhdistys ei pysty tarjoamaan palvelua ilmaiseksi, mutta olisi osaltaan halukas tulemaan vastaan (noin puolella) aluskustannuksista. Ymmärtääkseni kiinteistöjen / jätteen haltijoilta perittävät maksut kattanevat huomattavan osan muista paitsi aluskustannuksista.

Hintatiedusteluni mukaan aluksen päivämaksu 8 - 12 h työstä olisi 1 800 euron (sis.alv:n 24 %) luokkaa, kun normaali alustuntihinta on 360 euroa (sis. alv:n 24 %). Keräyspäiviä tulisi vuosittain 2 – 4, pääosin Savonlinnassa kerättäessä 3 – 4 ja pääosin muiden alueellisen jätelautakunnan kuntien suunnilla kaksi siten, ettei kuntarajoja noudateta vaan keräys toteutettaisiin vesistöalueittain tai aluksi vain osissa niitä kullakin alueella neljän vuoden välein.

Keräys voitaisiin aloittaa kesällä 2024 tai 2025 pilotoimalla jollakin keskeisimmistä mökkialueista, joissa on runsaasti tiettömiä saarikiinteistöjä, ja keräyksen onnistuessa – myös kustannusten kohtuullisuuden osalta - myöhemmin myös muualla em. tavalla järjestettynä.

Matti Rautiainen
ympäristöpäällikkö
Savonlinnan kaupunki